

การจัดการขยะคือการพัฒนาคน สร้างรายได้ สร้างความสุขในองค์กรศูนย์อนามัยที่ 9

สุวรรณ แซ่มชุกกลิ่น, สมชาย แซ่มชุกกลิ่น และสมรัฐ นัยรัมย์
ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

เป้าหมายและวัตถุประสงค์

ด้วยรัฐบาลยุคปัจจุบันได้ประกาศให้ขยะเป็นวาระแห่งชาติ ต่อมาปี2559สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดเรื่องการจัดการขยะเป็นตัวชี้วัดในการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประกอบกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ20 ปีด้านสาธารณสุขมีเป้าหมายให้ประชาชนมีสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน ดังนั้นการใช้กระบวนการจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมจัดการขยะ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้หน่วยงานองค์กรต่างๆนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ

การปรับใช้กระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน

1. การบ่งชี้ความรู้ เริ่มจากการก่อตั้งคณะกรรมการกองทุนเศรษฐกิจพอเพียงโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติ ผู้บริหารองค์กรกำหนดนโยบาย “ลดขยะ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้บุคลากร” “ลดขยะห้ามเข้า” นโยบายกรมอนามัย “GREEN and CLEAN Hospital”
2. การสร้างและแสวงหาความรู้ จัดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรคนงานลูกจ้าง/สนทนาภาษาขยะในหน่วยงาน ศึกษาดูงานนอกสถานที่ นำความรู้ที่ได้มาลงมือปฏิบัติทันที เช่น ทดลองทำน้ำหมักชีวภาพ แก๊สชีวภาพ เลี้ยงไส้เดือน
3. การจัดทำความรู้ให้เป็นระบบ ด้วยการจัดการระบบข้อมูล
4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยจัดทำแผ่นพับความรู้เผยแพร่และหนังสือถอดบทเรียนเครือข่ายและบุคคลที่มี Tacit Knowledge
5. การเข้าถึงความรู้โดยการนำความรู้ที่ได้จัดทำเป็นสื่อนิทรรศการ จัดทำโปสเตอร์ความรู้ รวมถึงการเผยแพร่ความรู้สื่อดังกล่าวบนเว็บไซต์
6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีหน่วยงานทั้งนอกและในเขต9ที่มาแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดูงานที่ศูนย์ฯ จำนวน 1,058คน.
7. การเรียนรู้ที่ได้จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การต่อยอดนวัตกรรม ร่วมจัดนิทรรศการ และนำเสนอผลงานเผยแพร่ในการประชุมวิชาการระดับเขต กรม กระทรวง ประเทศ

รูปแบบการดำเนินงาน

โดยกลุ่มงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกลุ่มงานจัดการความรู้ฯได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่ประกอบด้วย กิจกรรมการสร้างนวัตกรรม การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การตั้งปณิธานความดี การประกวด ในวันสำคัญๆ การจัดทำป้ายสื่อสารและกำหนดเป็นตัวชี้วัดกลุ่มงาน

ผลสำเร็จ/นวัตกรรมที่เกิดขึ้น

มีผลสำเร็จตั้งแต่ระดับบุคคล เกิดผู้ปฏิบัติจัดการความรู้ (คุณกิจ) ระดับองค์กร เกิดการสร้างนวัตกรรม เพื่อใช้ประโยชน์จากเศษอาหาร ต่อยอดกับประหยัดพลังงานระดับเครือข่ายเกิดสถานบริการสาธารณสุข ลดโลกร้อนจำนวน 49 แห่ง และมีสถานบริการสาธารณสุขต้นแบบจำนวน 17 แห่ง

แนวทางการขยายหรือพัฒนาต่อยอดความรู้

การใช้เครื่องมือ Carbon Footprint วัดผลการดำเนินงาน เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปริมาณก๊าซเรือนกระจก แยกรายกิจกรรมอย่างต่อเนื่องการลดขยะโดยการประสานกับบริษัทปูนซีเมนต์ในการรับขยะเชื้อเพลิงเพื่อนำไปเป็นเชื้อเพลิงที่โรงงาน คั้นหาวัตกรรมการใหม่ๆขยายผลการดำเนินงานสถานบริการสาธารณสุขลดโลกร้อนต้นแบบ ถอดบทเรียนพื้นที่ต้นแบบ ตลอดจนการประสานความร่วมมือการทำงานกับหน่วยงานข้ามกระทรวง